

CENY OGŁOSZENI:

za wiersz milimetry
przed 1 złoty, w tekście
50 gr., za tekstem 40 gr.
Ogłoszenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świadcze-
ne 25 proc. drożej. Dro-
bne ogłoszenia po 10
groszy. Dla poszuku-
jących pracy 5 gr. za
wzrost. Najmniej 1 zł.

Konto czekowe PKO
Warszawa 65.070.

Wiktor Monsiorski.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny: WIKTOR MONSIORSKI.

KRAKÓW, Św. Anny 12
Biblioteka Jagiellońska.

data karni

Konto czekowe PKO
Warszawa 65.070.

Wiktor Monsiorski.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 1-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77;
ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 8, tel. 42; GRÓDZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Francja postanowiła nie płacić.

Dymisja premiera Herriota.

PARYŻ, 14.12. Rząd Herriota został obalony przez izbę dziś o godz. 5-ej rano.

Cały gabinet uda się w ciągu przedpołudnia do pałacu Elizejskiego, aby przedstawić prezydentowi republiki prośbę o dymisję.

Izba odrzuciła rezolucję Chauvina, pokrywającą się z wnioskiem rządowym, zalecającym spłatę raty grudniowej, 402 głosami przeciwko 187 i w ten sposób odmówiła zapłaty raty Ameryce.

PARYŻ, 14.12. — Rozstrzygające posiedzenie izby deputowanych rozpoczęło się wczoraj o godz. 21-ej. Zainteresowanie obradami było olbrzymie. Posłowie zjawili się prawie w komplecie, na trybunach dla publiczności przepełnienie.

Przed gmachem parlamentu przez całą noc stały tłumy, oczekujące na zwolnienie się miejsc na trybunach. Podczas przemówień panowała w izbie atmosfera naprężona.

Pierwszy zabierał głos socjalista Vincent Auriol, uzasadniając stanowisko frakcji, która wypowiedziała się stanowczo przeciw uiszczeniu spłaty.

Po nim radykał Cot uzasadniał wniosek partii i rządu, domagający się dotrzymania swych zobowiązań i podkreślając wagę współpracy z Anglią.

Koło godz. 2.35 wstąpił na trybunę premier Herriot. Zapowiedział on, iż wniosek o zapłacenie raty wiąże z kwestią zaufania.

Zarzuca on prawicy, iż w swej nielogiczności występuje przeciw układowi dłużniczemu, który sama podpisała. Zwracając się do lewicy, przedstawił Herriot niebezpieczeństwo izolowania Francji, jeżeli pójdzie ona własnymi drogami.

W chwili — mówił Herriot — gdy w jednym z krajów dochodzi do głosu dyktatura, gdy istnieje możliwość ustąpienia głowy państwa i wprowadzenia regimu co najmniej podobnego do przedwojennego (Herriot ma na myśli Niemcy), czyż można dla 480 milionów franków rozbić z trudem przywrócony jedno lity front Francji i Anglii?

O godz. 4.20 zakończył swą mowę gorąco oklaskiwany.

Zaczęło się głosowanie nad rezolucją Chauvina, z którą Herriot złączył kwestię zaufania.

Po ogłoszeniu wyniku głosowania Herriot wraz z całym rządem wśród entuzjastycznego aplauzu doputowanych opuścił salę obrad.

Zewsząd dały się słyszeć okrzyki: „Niech żyje Herriot. Niech żyje rząd“, przez co izba chciała zaznaczyć, iż, mimo obalenia rządu, nie głosowała przeciw niemu, lecz przeciw spłacie raty.

Po krótkiej pauzie izba przyjęła 380 głosami przeciw 57 wnioskowi połączonych komisji finansowej i spraw zagranicznych, zalecający rządowi uiszczenie raty grudniowej.

Mimo obalenia rządu Herriota

autorytet jego zarówno w kraju, jak i w izbie, bynajmniej nie ucierpiał.

Najlepszym dowodem tego są oklaski i owacje, urządzone premierowi w izbie po głosowaniu.

O GODZ. 6.30 RANO...

PARYŻ, 14.12. — O godz. 6.30 rano Herriot udał się w towarzystwie wszystkich ministrów z wyjątkiem chorego Painlevé do pałacu Elizejskiego celem wręczenia dymisji prezydentowi republiki. Prezydent Lebrun dymisję przyjął.

Prez. Lebrun rozpocznie niebawem rozmowy w związku z nominacją przyszłego szefa rządu. Najczęściej wymienianą nazwisko Daladier'a, jako ewentualnego następcę Herriota.

Ożywienie w sejmie.

Prace w dwu komisjach.

WARSZAWA, 14.12. (wł.) Dziś w sejmie panowało wielkie ożywienie wskutek prac dwu komisji. Sfery gospodarcze okazują wielką ciekawość do obrad komisji skarbowej, gdzie poseł Czernichowski z B.B. omawiał projekt ustawy o konwersji listów zastawnych i obligacji i gdzie projekt tej ustawy omawiał minister Zawadzki.

W komisji administracyjnej sejm dokonał najpierw rozdziału referatów, poczem przystąpiono do

obrad nad projektem ustawy samorządowej.

Posel Polakiewicz zapowiedział, że większość pragnie ustawę samorządową załatwić w obecnej sesji.

Dzisiaj przeprowadzono dyskusję nad artykułem 8, mówiącym o gminie zbiorowej. Przeciwko zasadzie gminy zbiorowej wystąpili po słowie Rymar Bielecki i Wierczak z klubu narodowego oraz Bogusławski (kl. ludowy).

Tajemnica jasnowidząca widziała we śnie zbrodniczkę notów Ciunkiewiczowej.

TRZECI DZIEŃ ROZPRAWY.

KRAKÓW, 14.12. (wł.) Trzeci dzień rozprawy przeciw Ciunkiewiczowej obfitował w szereg ciekawych momentów, które wywołane zostały przyjazdem do Krakowa agenta towarzystwa asekuracyjnego Lloyd p. Dutru.

Podczas dzisiejszej rozprawy w dalszym ciągu odbywały się przesłuchania świadków.

Pierwszy zeznał dyrektor Grand Hotelu Ksawery Gruźliński, który w swych zeznaniach wyklucza możliwość okradzenia Ciunkiewiczowej przez służbę hotelową.

Następnie zeznał pomocnik porcjona Edward Woźniak i pokojówka Grand Hotelu, Helena Sommerówna. W związku z zeznaniami pokojówki, która wspomina o tym, że Ciunkiewiczowa pytała się jej o mężczyznę mieszkającego w pokoju, obok obrońca oskarżonej o-

świadczą, że ma rysopis złodzieja klejnotów podany telefonicznie przez nieznana jasnowidzącą. Według tego rysopisu, Ciunkiewiczową okradli dwaj mężczyźni (francuz i polak emigrant, w wieku lat 23 — 24), którzy przyjechali za nią z Paryża do Krakowa, gdzie korzystając z nieobecności Ciunkiewiczowej w numerze, usunęli zawartość walizki. Po kradzieży osobnicy udali się do Marsylii, skąd jechać mieli do Ameryki.

Jasnowidząca utrzymuje, że w konfrontacji poznałaby ich napewno.

Następnie zeznał adwokat Stanisław Zoppoth, który opowiada, iż zjawił się u niego pewnego dnia p. Dutru i zaproponował, aby Ciunkiewiczowa cofnęła żądanie odškodowania i sprawa będzie umorzona.

Tłum fanatyków chciał ukrzyżować starca przed cerkwią.

BIAŁYSTOK, 14.12. — Od dłuższego czasu do wsi Grybowski zna ciągnęły tłumy patników do domostwa Eljasza Klimowicza, który spieniężył cały swój majątek i zbudował za to cerkiew.

Klimowicz uważany był przez fanatyków za świętego człowieka. Wczoraj do Grybowszczyzny przybył jakiś starzec z kobietą. Dźwigał on krzyż olbrzymich rozmiarów.

Na krzyżu tym za własną zgodą miał być ów starzec ukrzyżowany, na wzór Chystusa. Ukrzyżowa-

nie to miało się odbyć koło cerkwi, wybudowanej przez Klimowicza.

Za starcem z krzyżem ciągnął olbrzymi tłum fanatyków. Przed cerkwią starca rozebrano do naga i rozłożono na krzyżu. Przy wrzaskach i okrzykach tłumu miano już przystąpić do wbicia gwoździ w ciało starca, lecz „świątoj otiec Ilja“ Klimowicz rozpedził sfanatyzowany tłum.

Fakt próby ukrzyżowania człowieka przed cerkwią wywołał niesłychane wrażenie w całej okolicy.

WZROST BEZROBOCIA

WARSZAWA, 14.12. (wł.) Według danych statystycznych liczba bezrobotnych, zarejestrowanych w P. U. P. P. wynosiła w dniu 10 grudnia r. b. na terenie całego państwa 187.677 osób, co stanowi wzrost w stosunku do tygodnia poprzedniego o 10.218 osób.

DELEGACJA SOWIECKA W WARSZAWIE.

WARSZAWA, 14.12. (wł.) Wczoraj wieczorem przyjechał do Warszawy przewodniczący delegacji sowieckiej Firsov, były radca handlowy poselstwa ZSRR w Warszawie. Przyjazd p. Firsova ma na celu nawiązanie rokowań o przedłużenie umowy z Sowpoltorgiem na dalsze dwa lata. Drugi delegat sowiecki Brun oczekiwany jest w Warszawie w najbliższych dniach.

LITWA W STRACHU PRZED NIEBEZPIECZEŃSTWEM NIEMIECKIM.

KOWNO, 14.12. — „Lietuvos Aidas“, omawiając kampanję antylitewską prasy niemieckiej podkreśla, iż jest ona wynikiem rozrachunku Niemców z powodu zwycięstw, odniesionych na terenie międzynarodowym.

Forma napaści niemieckiej jest pozbawiona wszelkiej kultury i elementarnych zasad przyzwoitości.

Wystąpienia te mają na celu zdyskredytowanie Litwy wobec Europy, aby łatwiej potem bezkarnie zagarnąć kraj kłajpedzki.

Pismo twierdzi, iż wobec ostatnich sukcesów Niemiec na forum międzynarodowym, Litwie zagraża coraz większe niebezpieczeństwo.

MORDERCY SKAZANI PO I. ATACH TRZYNASTU.

WŁOCŁAWEK, 14.12. — Sąd okręgowy włocławski na sesji wyjazdowej w Lipnie rozpatrywał sprawę zamordowania w dniu 10 kwietnia 1919 r. we wsi Choczeń w pow. lipnowskim Eudoksji Impertowej przez małżonków Leona i Irenę Blochowiczów.

Oboje po dokonaniu morderstwa wrzucili zwłoki do rzeki, a sami następnie wyjechali do Francji.

Po 13 latach zbrodni się wydała, sprawców aresztowano, przewieziono do Polski i postawiono przed sądem.

Sąd skazał Blochowiczów na 5 lat ciężkiego więzienia z utratą praw obywatelskich.

KRYLENKO ODWOŁUJE SWOJE „BŁĘDY“.

RYGA, 14.12. — W prasie sowieckiej ukazała się deklaracja b. prokuratora generalnego ZSSR. Krylenki, który nie dawno wydał książkę p. t. „O prawie rewolucyjnym“.

Krylenko tłumaczy się z popełnionych błędów zasadniczych wobec ideologii komunistycznej, przerzucając odpowiedzialność za popełnione błędy na wydawców i korektorów książki.

Z ogłoszonej deklaracji wynika, że przeciwko Krylence podniesiono zarzuty sprzeniewierzenia się zasadom komunistycznym.

Z pism i depesz.

**EKSPLOZJA 1000 KILOGRAMÓW
EKRAZYTU CIEKAWE DOŚWIAD-
CZENIE NAUKOWE.**

15 grudnia na wyspie Nowa Ziemia, leżącej na północnym Łodowatym Oceanie, nastąpiła eksplozja 1000 kilogramów materiałów wybuchowych. Wybuch ten ma charakter doświadczenia naukowego, przewidzianego w programie międzynarodowego roku polarnego. Odgłos tego wybuchu będzie rejestrowany przez 20 specjalnych aparatów akustycznych, ustawionych w rozmaitych miejscach Europy. Celem tego doświadczenia jest zbadanie rozchodzenia się fal głosowych oraz studium nad t. zw. strefą milczenia.

ZDERZENIE POCIAGÓW W TUNELU.

Dwa pociągi pociągów zderzyły się w tunelu pod Lucerną. Liczba ofiar w ludziach wynosi, według pierwszych relacji: 4 zabitych, 12 ciężko rannych. Według innych wiadomości — ofiarą katastrofy padło 8 zabitych.

Akcja ratunkowa w wąskim, ciemnym tunelu jest bardzo trudna. Ruch kolejowy w okolicy Lucerny został wstrzymany.

ZAMACHY REWOLWEROWE W CHICAGO.

Noce ostatniej dokonano w Chicago szeregu zamachów rewolwerowych. Przypuszczają tu, że jest to odpowiedź łutejszych apaszów na rozkaz wydany przez burmistrza Cermaka policji, w sprawie oczyszczenia miasta z niepożądanych elementów.

KILKA MORDERSTW — ZA JEDNĄ POLISĘ.

W Johannesburgu (Afryka Południowa) skazano na karę śmierci kobietę, która pragnąc uzyskać polisę asekuracyjną otruła kolejno swoich 2 mężów, syna i jeszcze kilka osób z rodziny.

SPALIŁO SIĘ ŻYWCEM 6 GÓRNI- KÓW.

W kopalni Perennes w Belgii zapalił się gaz na głębokości 750 metrów pod ziemią. 6 górników zostało żywcem spalonych. Wewnątrz kopalni pracowało wielu robotników polaków i stąd przypuszczono, że wśród ofiar znajdują się również i nasi robotnicy. Wśród zabitych górników trzech jest belgów i trzech włochoń.

33.000 MAREK KARY ZAPŁACI REMARQUE.

Erlich — Maria Remarque, autor „Na zachodzie bez zmian” i „Drogi powrotnej” został skazany na karę 33.000 marek niemieckich za niestosowanie się do przepisów dewizowych i wywożenie pieniędzy zagranicę.

Remarque od pewnego czasu mieszkał w Szwajcarii, obecnie udał się do Berlina, aby uiścić karę.

GROŹNY ARTYKUŁ 280 K. K. MA BYĆ ZMIENIONY.

W szeregu artykułów poruszaliśmy niebezpieczeństwo, jakie grozi przemyślowcom, kupcom, i rzemieślnikom z powodu artykułu 280 kodeksu karnego. Artykuł ten przewiduje, iż każdy przedsięwzięcie obowiązuje jest do prowadzenia ksiąg handlowych, w przeciwnym razie grozi mu kara więzienia do 6 miesięcy. Zbędne byłoby dowodzić, jak wielkie niebezpieczeństwo zawisło nad dziesiątkami tysięcy przedsiębiorców, którzy nigdy nie prowadzili ksiąg i nie wiedzą nawet jak je mają prowadzić. Dotyczy to zwłaszcza drobnych przedsiębiorców w mniejszych ośrodkach mieszkaniowych kraju.

Jak się dowiadujemy, sprawa art. 280 jest obecnie rozważana przez czynniki miarodajne. Istnieje możliwość, że w rezultacie odbywających się konferencji zapadnie uchwała, która spowoduje wyłączenie w sprawie wydania ustawy, zmieniającej rygorystyczny artykuł prawa.

OBNIŻKA PŁAC URZĘDNIKÓW TRAMWAJOWYCH.

Onegdaj do późnego wieczora w Katowicach obradowała komisja pojednawczo-arbitrażowa celem wydania decyzji co do wniosku, zgłoszonego przez dyrekcję Śląsko — dąbrowskiego kol. tow. eksploatacyjnego, o obniżkę płac urzędników. Po kilkugodzinnych obradach komisja pojednawczo — arbitrażowa wydała orzeczenie, na mocy którego obniżka stawki taryfowej płac o 5 procent i dodatków domowy oraz na dziecko z 17 zł. na 15 zł. Nowe płace mają obowiązywać od 1 grudnia do 30 kwietnia 1933 r. Obu stronom przysługują 6 tygodniowe wypowiedzenia. Strony mają w przeciągu 5 dni wyrazić swą zgodę na orzeczenie.

DROGA KU POPRAWIE.

Potrzeba i możliwości ożywienia robót publicznych.

Rozczarowanie, któremu dały wyraz pewne koła społeczne, co do możliwości uporania się z kryzysem ekonomicznym w drodze porozumienia międzynarodowego z jednej i zaostrej sytuacji wewnętrznej państwa, postępujący stale kryzys produkcji i wzrost bezrobocia, z drugiej strony — coraz wyraźniej poczynają kierować uwagę zorganizowanych elementów życia społeczno-gospodarczego na niewykrywane jeszcze możliwości wewnętrznej walki ze skutkami przesilenia.

Skoro prace w dziedzinie ożywienia zamarłego handlu międzynarodowego i kredytu postępują tak opornie, skoro zamiast tego ożywienia co miesiąc mamy do czynienia z coraz to nowymi restrykcjami i grozą dalszych powikłań finansowych w gospodarstwie światowym, skoro w dziedzinie długów wojennych, których uregulowanie ostatnio zdawało się być rzeczą bliską, wynikiły w ostatnich tygodniach nowe trudności — nie dziwnego, że myśl ekonomiczna kraju, poszukując dróg wyjścia, przesunąć się zaczęła na inne tory.

Hasło: trzeba coś zrobić, nie czekając na zagranicę — zdobywa sobie widocznie coraz więcej zwolenników. Znalazło ono swój wyraz zarówno w uchwałach programowych sfer gospodarczych, jak i w projektach, wysuniętych ostatnio przez przedstawicieli świata pracowniczego.

Uwaga tych ostatnich skoncentrowana została m. in. na zagadnieniu robót publicznych. I słusznie! Roboty publiczne i zamawiania państwowe są nie tylko celowym środkiem pomocy dla bezrobotnych, lecz również bardzo ważnym czynnikiem łagodzenia wahań koniunkturalnych. Rola tego czynnika od dawna już podkreślana była przez międzynarodowe biuro pracy, które na podstawie zebranych ankiet o publikowało specjalną pracę oraz opracowało wielki plan tych robót w skali ogólnoeuropejskiej, oczywiście dotychczas niezrealizowany, jak większość pomysłów genewskich.

Polska jest terenem, który w dziedzinie prac, objętych pojęciem robót publicznych, przedstawia ogromne możliwości. Przy budowie potrzebnych nam gmachów, zakładów naukowych, urzędów pocztowych, budowie kolei i dróg bitych, naprawie dróg istniejących, regulacji rzek, melioracji gruntów robotach elektryfikacyjnych i t. p. dąłoby się zatrudnić 200—300 tysięcy robotników i uruchomić szereg zakładowych warsztatów pracy, które w związku z temi robotami mogłyby znaleźć zbyt dla zamarłej dzisiaj produkcji.

Tempo wszystkich tych robót pod wpływem kryzysu i trudności budżetowych skarbu państwa jest dzisiaj niesłychanie słabe. Czy nie można go ożywić? Czy nie można — nie oglądając się na pożyczki zagraniczne — znaleźć środki na te cele?

Na te pytania odpowiada twierdząco poselska grupa robotnicza B. B. i związek związków zawodowych, upatrując w celowych robotach inwestycyjnych ważny czynnik, mogący „poderwać cały naród do zwycięskiego marszu naprzód w kierunku likwidacji depresji gospodarczej” — opracowały szereg wniosków, które znalazły swój wyraz w ostatnich uchwałach rady naczelnej Z. Z. Z. Inicjatywa tych grup zbiega się z zamierzeniami rządu, częściowo już uruchomionymi, co każe spodziewać się, że problem podjęcia na szerszą skalę robót publicznych w Polsce wkroczył

na drogę konkretnych przygotowań, aby z weznaną wiosną przyszłego roku móc wejść w fazę realizacji.

Kwestja sposobu sfinansowania robót jest punktem centralnym całego zagadnienia. Wolnych środków pieniężnych na te cele niema dziś ani skarb państwa, ani kasy związków komunalnych. Gdzie można je znaleźć?

Nie wszystkie ze źródeł, proponowanych przez sfery pracownicze, mogą być brane realnie pod uwagę. Ewentualne moratorium dla długów zagranicznych, gdyby nawet doszło do skutku, nie przysporzyłoby większych środków na roboty publiczne, biorąc pod uwagę inne potrzeby państwa i deficyty w jego budżecie. Nierealnymi też wydają się pomysły podniesienia, względnie wprowadzenia na ten cel nowych podatków.

Można jednak rozważyć sprawę wykorzystania zaległości podatkowych, czy to w formie — jak proponuje projekt Z. Z. Z. — zainicjowania ich i wypuszczenia na ich podstawie państwowego papieru wartościowego dla sfinansowania robót publicznych, czy też w formie

ściągnięcia części tych zaległości w towarach (kamień, cegła, pewne narzędzia itp.), bądź w świadczeniach (np. zwózka materiału). Konkretnie też można pomyśleć o jakiejś formie pożyczki wewnętrznej na roboty publiczne i zatrudnienie bezrobotnych, która od rolników mogłaby być uzyskana w naturze, z przeznaczeniem na wyżywienie oddziałów robotniczych, zatrudnionych na robotach. Niewątpliwie istnieją jeszcze w kraju wolne kapitały, które można zainteresować szeregiem celowych i rentownych inwestycji. Czyni się już to na odcinku prywatnego budownictwa mieszkaniowego, który traktowany musi być w łączności z dziedziną inwestycji publicznych.

Stwierdzamy więc, że zarówno z punktu widzenia walki z bezrobociem jak i z uwagi na doniosłą rolę, jaką roboty publiczne i zamawiania państwowe odgrywają w polityce łagodzenia skutków kryzysu gospodarczego — projekty ożywienia tych robót są bardzo na czasie. Okres najbliższych tygodni zimowych musi być wykorzystany dla opracowania konkretnych planów.

J. R-ski.

Pokaz gospodarstwa domowego a konjunktura gospodarcza.

Z powodu artykułu p. W. Kubicza

W związku z artykułem p. Kubicza p. t. „Kilka uwag z powodu pokazu gospodarstwa domowego” należy się pewne wyjaśnienie. Należy się ono w pierwszym rzędzie autorowi artykułu, jako temu, który tak wiele zrozumienia okazał dla akcji organizatorek pokazu i tak wiele dobrej woli w sposobie laryzowaniu wystawy na terenie instytucji spółdzielczych.

Pierwszy zjazd pań domu w roku 1930 polecił powołanemu wówczas do życia związkowi „rozbudzenie zainteresowania dla ruchu spółdzielczego” — tem samem stanął na stanowisku, że ruch ten powinien być przez panie domu popierany.

O ściślejszej współpracy naszych instytucji z organizacjami spółdzielczymi świadczyć mogą choćby lamy „Spółnoty”, w którym to piśmie artykuły z dziedziny domownictwa opracowuje Instytut gospodarstwa domowego. Niewątpliwie korzystnym dla wszystkich pań domu jest zaznajomienie się z ideologią spółdzielczości, niewątpliwie związek pań domu jest terenem, na którym hasła spółdzielcze mogą, a może nawet powinny — znaleźć oddźwięk i zastosowanie. Nie mogą się jednak zgodzić z twierdzeniem, jakoby „tylko” spółdzielnie spożywców wywierały wpływ na przystosowanie rynku do potrzeb konsumentów. Wpływy mogą być różne i z różnych wynikać przesłanek; zorganizowane kierowniczki gospodarstw domowych mają własne swe postulaty, które na terenie życia ekonomicznego przeprowadzić muszą i które z ruchem spółdzielczym mało mają wspólnego, chociaż nigdy nie stoją z nim w sprzeczności.

Do takich postulatów należy domaganie się, aby przemysł i handel wkładał w potrzeby gospodarstw domowych i aby na rynku naszym ukazywały się nareszcie przedmioty, potrzebne gospodyniom i przystosowane do ich wymagań.

Cel naszego „pokazu” był sprzeczny bardzo jasno: chodziło nam o zaznajomienie pań domu z ulepszeniami i ułatwieniami w dziale urządzeń i prac domowych oraz pobudzenie przemysłowców i kupców do wytwarzania i sprzedawania racjonalnych sprzętów i narzędzi użytku do-

domowego. Czy ten cel został osiągnięty? Niewątpliwie. Ktośkolwiek zwiędził naszą wystawę uważnie i szczegółowo, zapoznał się z istniejącymi „ulepszeniami i ułatwieniami”. Że te ulepszenia są zbyt kosztowne, że na szafę za 150 zł. pozwolić sobie może tylko zamożne gospodarstwo i że cena suszarki do naczyń jest wygórowana — przyznajemy. Sprzęty te są drogie, ponieważ wyrobianiem ich nie zainteresował się dotychczas nasz przemysł, a przemysłowcy wówczas dopiero okazały zainteresowanie dla tej gałęzi produkcji, gdy na sprzęty tego rodzaju będzie popyt. A popyt będzie, gdy te przedmioty stać się będą. Błędne koło, prawda?

Pokazy gospodarstwa domowego urządzane przez związek pań domu, mają na celu właśnie wyjście z błędnego koła. Atakują jednocześnie obie strony: odbiorców, przez pokazanie im tego, co mieć można, przez budzenie chęci posiadania wygodnych szaf i bielizniczych suszarek, taniego prądu elektrycznego i doskonałych aparatów do prania; wytwórców — przez pokazanie, że wyrób tych przedmiotów nie opłacać, że gospodarstwo domowe, to wielki rynek zbytu, o którego zdobycie warto się pokusić.

Zarzut „niekonjunkturalności” naszej wystawy jest zupełnie bezpodstawny. Właśnie w obecnej konjunkturze, która zmusza wytwórcę do wyłączenia poszukiwania klienta, do bacznej obserwowania jego wymagań, pokaz gospodarstwa domowego przyczynić się musi do osiągnięcia zamierzonego celu. Mamy zresztą dowody, że tak jest: przejęcie przez jedną z wielkich fabryk licencji na wyrób polecanych przez związek pań domu przedmiotów gospodarskich jest kwestją najbliższych dni. Przy wyrobie masowym przedmioty te będą tanie, — a więc dostępne nie tylko dla domów zamożnych.

Zupełnie słusznym jest twierdzenie p. Kubicza, że właśnie gospodarstwo rodziny pracowniczej potrzebuje ulepszeń, celowych urządzeń i racjonalnej organizacji. Współpraca związku pań domu z instytucjami spółdzielczymi na tem właśnie polu ma przed sobą wielkie możliwości.

H. MAMELOKOWA.

NIE NA ODLEW, TYLKO FAKTAMI! KRONIKA

O sprzedajności i lokajstwie.

Pan Michael bardzo się zdenerwował moim artykułem i w odpowiedzi wypisał szereg wyzwisk i obelg pod adresem moim i sanacji. Nie znam p. Michla, tak jak i on mnie nie zna, jednak nie pójde za jego przykładem i będą mu odpłacać pięknem za nadobne, t. zn. wyzwiskami. Zresztą, nie potrafię tego zrobić tak ordynarnie, jak to zrobił p. Michael.

Mogę natomiast wiele z tych zarzutów wyzwisk i inwektyw sprawdzić z szeregiem faktów z działalności p. Michla, a wtedy okaże się, do kogo te obelżywe epitety właściwie można skierować. Fakty przemawiają o wiele silniej do ludzi kulturalnych, niż wyzwiska.

Przeglądając miejscową prasę, natrafiłem w nr. 123 „Expresu Zagłębia” z dnia 6 maja 1931 r. na artykuł p. t. „Ciekawy epizod z gospodarki inż. Michla w Sosnowcu”, z którego dowiedziałem się, że jeszcze przed wojną, gwarectwo hr. Renard, drogą różnych podejrzanych manipulacji zamieniło 5 morgów i 103 przętów placu szkolnego na Sielec na inne place. Przeciwno tej zamianie wniesiony został sprzeciw do komisji włościańskiej w Piotrkowie, który to sprzeciw został uwzględniony i niewłaściwa zamiana została unieważniona. „Dopiero, kiedy w niepodległej Polsce prezydentem miasta został p. Michael, inżynier gwarectwa hr. Renard, w dniu 4 III 1924, została zawarta między magistratem Sosnowca a gwarectwem dobrowolna umowa o zamianie placu szkolnego o obszarze 5 morgów i 103 przętów (zabranego i bezprawnie użytkowanego od r. 1899 przez gwarectwo hr. Renard) na plac przy ul. Sławkowskiej o przestrzeni 280 przętów i na plac przy ul. Suchej o przestrzeni 4 morgi i 133 przętów, lecz bez wzmianki w uchwale rady miejskiej o tem, że plac został zabrany dla rozszerzenia kopalni, a według ustawy górniczej za plac dla kopalni należy dać inny plac o dwa razy większej powierzchni, w tym wypadku 10 morgów i 206 przętów. Zatem miasto straciło na tej zamianie 5 morgów i 103 przęty”.

Czytam dalej w tym artykule: „w jakiś czas po zawarciu powyższej umowy, miejscowa prasa wzmiankowała, że na skutek zabiegów konsula francuskiego w Katowicach, p. Michael został obdarzony krzyżem legji honorowej za udział w plebiscycie śląskim”.

Z pośród tytułu działaczy plebiscytowych żaden nie został obdarzony orderem francuskim. Wyjątek zrobiono tylko dla p. Michla, który podarował gwarectwu hr. Renard 5 morgów, należących się miastu”.

Znaczy to, że p. Michael, będąc prezydentem miasta, działał na szkodę Sosnowca, a na korzyść kapitalistów zagranicznych, którym dawniej służył w charakterze inżyniera.

A dalej w powyższym artykule: „Dlaczego p. Michael, jako prezydent miasta przedstawił radzie miejskiej unieważnioną przez władze umowę do zatwierdzenia? I dlaczego przy zatwierdzeniu tej umowy p. Michael, opierając się na ustawie górniczej nie zażądał 10 morgów 226 przętów? Może na to odpowie nam p. Michael?”

Odpowiedzi żadnej nigdzie nie znalazłem. Jakże Pan wygląda teraz, w świetle tych faktów, p. Michael? Kogo to można kupić, kto jest lokajem w stosunku do dawnego swego chlebodawcy, gwarectwa hr. Renard? Jakiem prawem pan nam zarzuca sprzedajność i lokajstwo?

Służbę dla własnego, polskiego, z takim trudem wywalczanego państwa nazywa pan lokajstwem? A wysługiwanie się obcemu kapitałowi ze szkodą dla interesów miasta, ze szkodą dla szkolnictwa polskiego, nazywa pan pracą narodową, walkę o szkołę polską? Wolne żarty, panie inżynierze. Bujać można, ale w miarę. Za kogo pan uważa swoich czytelników, za matolków? Słusznie pan pisze, że „myślny” (to zn. pan!) tutaj z robotnikami przeżywali lata dobre i lata kłeski. Pan przeżywał lata dobre, robotnicy przeżywali lata kłeski. Pan i dziś przeżywa lata dobre, a robotnicy lata kłeski.

A ten pański antysemityzm?

Szczuje pan w „Kurjerze Zach.” na żydów, a wchodzi pan z nimi w spółkę w jednym ze swych dorobków majątkowych. Pańskie przedsiębiorstwo przewozowe „Wygoda” rozwozi żydowskie towary za żydowskie pieniądze i nie strajkuje nawet w dniach manifestacji antyżydowskich do których pan wzywa obalamucaną młodzież. Tak panie! Dorobił się pan majątku przy tej swojej pracy narodowej. I pomyśleć, że pan to wszystko robi dla tej miłej ojczyzny, dla tej Polski kochanej!

JÓZEF LASSOTA

ref. pras. legionu młodych.

Z posiedzenia komisji komunikacyjnej izby przemysłowej i handlowej w Sosnowcu.

W dniu 12 grudnia b. r. odbyło się pod przewodnictwem radcy dr. Jakóba Potoka posiedzenie komisji komunikacyjnej izby. Po ukonstytuowaniu się komisji, której przewodniczącym na najbliższy okres 3-letni obrano radcę dr. inż. Z. Klonowskiego, zastępcą zaś radcę dr. J. Potoka, starszy referent mgr. K. Gadomski przedstawił kolejno postulaty sfer gospodarczych okręgu izby co do zmian w nowym kolejowym rozkładzie jazdy.

W wyniku dyskusji komisja uchwaliła m. in. domagać się przywrócenia postoju pociągów pociągów w Będzinie, gdyby zaś to nie dało się przeprowadzić, przynajmniej udogodnienia komunikacji lokalnej na przestrzeni Zabkowice-Katowice tak, aby pociągi te obsługiwały korzystających z komunikacji pociągów do Warszawy mieszkańców Będzina i Dąbrowy, zaprowadzenia bezpośredniego połączenia

pociągów dziennych na linii Kielec-Kraków, przywrócenia rannego pociągu Kraków-Kielec, oraz wprowadzenia bezpośredniej komunikacji na linii Zagłębie Kraków przez Jęzor. Wreszcie wysunięto postulat przedłużenia biegu wagonów 4. ej klasy do Dąbrowy i rozciągnięcia na Zagłębie Dąbrowskie taryfy podmiejskiej, a to na linjach: Katowice-Kraków, Katowice-Częstochowa oraz Katowice-Śląsk Cieszyński.

Następnie, na podstawie referatu st. ref. mgr. K. Gadomskiego, komisja rozważyła, w związku z aktualną obecnie kwestią rewizji przez ministerjum komunikacji i niektórych taryf towarowych, sprawę zniżki kolejowej taryfy towarowej na materiały wybuchowe, surowce kopalniane, wyroby żelazne, narzędzia dla przemysłu, papieru, czego i t. p.

Nowe aresztowanie członków jacełki komunistycznej w Wolbromiu.

W dniu 14 bm. policja wolbromska niespodziewanie wkroczyła do pewnego zakonspirowanego mieszkania komunistów wolbromskich przy ulicy Ogrodzienickiej. Wśród zebranych w mieszkaniu zapanowała konsternacja i zamieszanie.

W mieszkaniu było 7 młodych żydów i niewiasta. W chwili gdy policja przekroczyła próg mieszkania wszyscy usiłowali chować jakieś papiery.

Przeprowadzona osobista rewizja wykryła u kobiety pod płaszczem gotowy sztandar z napisami antypaństwowymi, u innych zaś znaleziono ręcznie

wydrukowane ulotki i inne dowody obciążające. Prócz tego znaleziono 700 sztuk drukowanych ulotek komunistycznych.

W mieszkaniu ponadto znaleziono drukarkę ręczną ze wszystkimi przyrządami. Aresztowano: Salę Wajemana, lat 16, Szlamę Erlicha, lat 16, Chaima Rotmana, lat 19, Machela Styckiego, lat 15, Joska Półtoraka, lat 15, Chaima Ernera, lat 25, Rubina Dofbergera, lat 18 i Mendla Retmana, lat 18. Wszyscy pochodzą z Wolbromia. Aresztowanych przekazano do dyspozycji sędziego śledczego.

Banda rabusiów przed sądem okręgowym w Kielcach.

Śmiećna walka przy wódce

Onegdaj sąd okręgowy w Kielcach, rozpatrywał sprawę Józefa Piotrowskiego, który wraz z pozostałymi członkami swej bandy był postrachem powiatu stopnickiego.

Uzbrojona w kije i noże banda napadała na powracających z jarmarków kupeów, dokonując rozbojów i kradzieży na drogach publicznych. Ostatnią ofiarą bandy padł sędzia Kromkowski z Szydłowa.

Wraz z hersztem bandy na ławie oskarżonych zasiadli Gimpel Birenbaum, Feliks Kater, Stanisław Chmiel, Ignacy Czekaj, Jan Matysek i Józef Musiał.

Sąd po rozpatrzeniu sprawy skazał każdego z członków bandy po 1 roku i 2 miesiące więzienia z wyjątkiem Ign. Czekaja, którego sąd skazał na 1 rok więzienia, przyznanej na mocy amnestii

darowano mu karę do połowy.

Sąd okręgowy w Kielcach, rozpatrywał onegdaj sprawę Piotra Przacherskiego, zam. we wsi Domiarki pow. miechowskiego, który z początkiem bież. roku wraz ze swym kolegą Pawłem Wiklikiem wybrał się na wódkę.

Po libacji między Przacherskim, a Wiklikiem wynikła ostra sprzeczka, która przerodziła się w krwawą bójkę, podczas której Przacherski wyrwał z plotu kij i zadał nim dwa potężne uderzenia Wiklikowi w głowę.

Nieszczęśliwy z rozplataną czaszką padł trupem na miejscu. Przacherski został aresztowany i osadzony w więzieniu.

Sąd po rozpatrzeniu sprawy, biorąc pod uwagę okoliczności łagodzące oraz dobre zachowanie się oskarżonego, skazał Przacherskiego na 3 lata więzienia.

Grudzień
15
Czwartek

Dziś: Ireneusza
Jutro: Adelajdy
Wschód słońca: 7.57
Zachód słońca: 8.40

RADJO

WARSZAWA.

Czwartek, 15 grudnia.

11.40. Codz. Przegląd Prasy. Polsk. 11.50. Kom. meteor. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Arje i pieśni. 12.30. Urz. kom. P. I. M. 12.35. 10 koncert szkolny z Filh. Warsz. 15.10. Kom. Państw. n-st. Eksp. portowego. 15.15. Kom. gospod. 15.25. Płyty. 15.35. Zamało jadamy ryb. 15.50. Płyty. 16.25. Francuski. 16.40. Odczyt z Krak. 17.00. Koncert kameralny z płyt. 17.40. Odczyt p. t. Czy czeka nas nowe średniowiecze. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Muzyka salonowa. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Kom. roln. 19.30. Kwadrans lit. 19.45. Pras. Dz. Radj. 20.00. Recital śpiew. 20.25. Muzyka lekka. 22.55. Wiad. sport. 21.00. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.05. D. c. muzyki lekkiej. 21.30. Słuch. p. t. A wszystkiemu róża winna. 22.15. Muzyka lekka. 22.55. Urz. kom. PIM. i kom. policyjny. 23.00. Muzyka taneczna.

WARSZAWA.

Piątek, 16 grudnia.

11.40. Codz. Przegląd Prasy. Polsk. 11.50. Kom. meteor. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Płyty. 13.20. Urz. kom. PIM. 15.10. Kom. państw. Inst. Eksp. portowego. 15.15. Kom. gospod. 15.25. Chwilka lotn. 15.30. Chwilka morska i kolonialna. 15.35. Angielski. 15.50. Arje i pieśni. 16.25. Przegląd wydawnictw perj. 16.40. Odczyt. 17.00. Koncert kompozytorski. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Muzyka lekka. 18.50. Rozmaitości. 19.20. Przegląd roln. 19.30. Feljeton p. t. Ludzie są dobrzy. 19.45. Pras. Dz. Radj. 20.00. Pogadanka muz. 20.15. Koncert symf. z Filh. Warsz. 22.40. Wiad. sport. 22.45. Dod. do Pras. Dz. Radj. 22.55. Urz. kom. PIM. i kom. polic. 23.00. Muzyka tan.

KATOWICE.

Czwartek, 15 grudnia.

11.40. Codz. Przegląd Prasy. Polsk. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Intermezzo muz. 12.30. Tr. z Warsz. 15.10. Kom. z Warsz. 15.25. Kom. gospod. 15.35. Odczyt z Warsz. 15.50. Płyty. 16.25. Francuski. 16.40. Odczyt z Krak. 17.00. Recital śpiew. 17.40. Odczyt z Warsz. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Muzyka lekka. 19.00. Feljeton sport. 19.15. Rozmaitości. 19.25. Kom. harcerskie. 19.30. Tr. z Warsz. 22.10. Program na dz. nast. 22.15. Muzyka lekka. 22.55. Kom. meteor. z Warsz. 23.00. Muzyka tan.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Dziś w czwartek — na Niemcach w sali klubu — „HANDLARZE ŚLAWY” głośna sztuka w 5 odsłonach M. Pagnola i P. Nivoix w doskonałym wykonaniu artystów teatru sosnowieckiego pp. Brzozowskiej, Drohockiej, Szesnej, Erwana, Grudniewskiego, Nawrockiego, Opolskiego, Orlińskiego, Rytowskiego, Wojteckiego i Tańskiego, zarazem reżysera sztuki. Sztuka „HANDLARZE ŚLAWY” spotkała się z gorącym przyjęciem zarówno przez prasę, jak i przez publiczność. Ciekawa treść szereg po mistrzowsku uchwyconych postaci oraz koncertowa gra wszystkich wykonawców — tworzą naprawdę wartościowe widowisko. Początek o godz. 8.15. Ceny miejsc od 90 gr. do 3.39 zł.

W piątek, dnia 16 bm. o godz. 8.15 wiecz. po cenach popularnych — wesoła komedia francuska p. t. „W BLEKI TNYM EKSPRESIE” („Lazurowe Wybrzeże”).

W sobotę, dnia 17 bm. — „WESOLA SPÓŁKA”, farsa w 3 aktach Nanceya i Armona. Areykomiczna o przeżabawnych sytuacjach farsa ta, po raz pierwszy ujrzy światło kinkietów na naszej scenie w nadchodzącą sobotę. Już sam tytuł wskazuje, że będzie to widowisko pełne humoru i beztroskiej wesołości. Artyści, z p. Orlińskim na czele, pod wodzą młodego lecz ambitnego reżysera p. Opolskiego dokładają wszelkich starań, aby „Wesola spółka” wypadła znakomicie. Ceny miejsc zwykle od 90 gr. do 3.59 zł. Początek o godz. 8.15 wiecz. Przedprzedaż biletów w firmie Wł. Czechowski, ul. 3 maja 8, tel. 8-24.

Widowisko dla młodzieży szkolnej, które miało się odbyć w dniu 13 bm. i z powodu choroby dwóch artystów nie doszło do skutku, przełożone zostało na niedzielę, dnia 18 bm. o godz. 12 w poł. Dane będą: fragmenty „Wesola” oraz „Warszawianka”.

NA MARGINESIE.

RYBY I RAKI

a „Kurjer Zachodni”

Wczorajszy „Kurjer Zachodni” war tykuł p. t.: „Szczęśliwe raki i ryby”, subtytuł: „ważne rozporządzenie”, poświęcił sobie na głupawę żarty pod adresem dwóch ministerów, w związku z wydanem ostatnio rozporządzeniem o ochronie ryb i raków.

Rozporządzenie to zabrania połowa małych ryb, z których przecież rybak mało ma pożytku, a rybostan nasz, który nie znajduje się w opłakany stan, ponosi skutek tego niepowetowane straty.

Otóż „Kurjer Zachodni” kpi sobie z tego zarządzenia, pisząc, że rybacy, wybierając się na połow muszą za- bierać oprócz różnych przyrządów i wędek, tabliczki, zawierające wykaz długości różnych ryb. Złowioną rybę muszą mierzyć, a jeśli nie odpowiada przepisanej długości, puszczać z powrotem do wody.

Na podobne niesmaczne żarty zd. się mógł tylko „Kurjer Zachodni”, który ostatnio, jak pijany płotu, cz. się wszystkich i wszystkiego. „Kurjer Zachodni” wiedzieć powinien, że na zachodzie ochrona ryb jest bardzo surowa przez władze przestrzegana. Do zarządzeń władz obywatele ściśle się stosują. Nie więc dziwnego, że w in- nych krajach rybostan znajduje się w rozkwicie; podczas gdy u nas w Pol- sce sprawa ta przedstawia się wprost skandalicznie. W Niemczech naprzy- kład, dzięki rozumnej polityce, ochra- niającej rybostan, setki rodzin, za- mieszkających nad rzekami mogą utrzymać się. U nas tymczasem, gdyby ktoś chciał się utrzymywać z rybołówstwa w rzekach, musiałby chyba umrzeć z głodu. A przecież mamy w Polsce tyle rzek. Jest to właśnie następstwo braku odpowiedniej ochrony. Władze państwowe doskonale zdają sobie spra- wę z tego stanu rzeczy i przez rozum- na, choć poważnie spóźnioną ochronę, dążą do rozkwitu rybostanu w naszych rzekach. „Kurjer Zachodni” tego zdaje się nie rozumieć i pozwala sobie na kpiny niecierujące z godnością powa- nego pisma w Polsce. Tego szanując nie pismo, jak to „Kurjer” zawsze o sobie pisze, zamieszczać nie powinno.

— O —

Z KIELC.

(k) Z posiedzenia rady miejskiej w Kielcach. Onegdaj w magistracie odby- ło się posiedzenie rady miejskiej. Prezes E. Massalski, poddał pod ob- rady w formie nagłego wniosku pismo urzędu skarbowego o wybranie na na- stępne trzech lat 4 człon. i 4 zastę- pów do komisji podatku dochodowego.

Po burzliwej dyskusji wybrani zosta- li na członków komisji pp.: F. Braun, Józef Kohn dr. M. Pele i W. Tuszyński, a na zastępców pp.: dr. M. Grzy- bowski, H. Schittenberg, M. Rottenberg i Leon Krupski.

Z kolei rada odrzuciła wniosek w sprawie oddania w dzierżawę prawa po- bierania opłat za korzystanie z placów miejskich marsz. Piłsudskiego i Wol- ności.

Prośbę właściciela cukrowni K. Smo- leńskiego o obniżenie podatku od bilar- dów przesłała magistratowi dla posta- wienia odpowiedniego wniosku.

Dalszy ciąg obrad odbędzie w czwar- tek dn. 15 bm. o g. 8 wiecz.

(k) Ujęcie komunisty. We wrześniu ub. roku policja dokonała likwidacji or- ganizacji komunistycznej w Kielcach. W związku z czym aresztowanych zosta- ło kilkanaście osób. Między aresztowa- nymi znalazł się również Kopeł Kłaj- man z Kielc, któremu udało się wym- knąć z rąk policji.

Obecnie Kłajmana aresztowano w Warszawie i przewieziono do Kielc.

(k) Wielki bal sylwestrowy. Koło kieleckie związku podoficerów rezerwy dorocznym zwyczajem urządza w dniu 31 grudnia 1932 roku w pięknie udeko- rowanej sali kina „Palace” — wielki bal sylwestrowy pod protektorem p. wo- jewody Jerzego Paciorkowskiego oraz generała Juliusza Złauka.

Do tańca przygrywać będą dwie do- borowe orkiestry jazzbandowe. Bufet wyborowy i tani pod własnym zarzą- dem.

Część dochodu z balu prze- znaczone jest na zakup sprzę- tu sportowego dla szkół powszechnych.

Zaproszenia na bal wydaje sekretar- jat zarządu koła codziennie z wyjąt- kiem świąt i niedziel w lokalu włas- nym hotelu Polski pokój nr. 12 od godz. 19 do 20 wieczór.

(k) Wielki proces komunistyczny w Sandomierzu. W d. dzisiejszym w San- domierzu rozpoczyna się wielki proces komunistyczny.

Na ławie oskarżonych zasiadzie kil- kudziesięciu działaczy komunistycz- nych z Sandomierza, Zawichostu i An- nopola, których bronić będą wybitni adwokaci z Warszawy i Krakowa.

Na ślad partii policja natrafiła po dokonaniu likwidacji okręgowego ko- mitetu KPP. w Kielcach na którego czele stał osławiony Grygierczyk, przy- czym ujawniono kontakty wiodące do organizacji komunistycznej w Sando- mierz.

(k) Nowy prokurator sądu okręgow- go. Dr. Kozłowski, wiceprokurator przy sądzie okręgowym w Krakowie, mianowany został prokuratorem sądu okręgowego w Kielcach.

Wiceprok. sądu okręgowego w Kiel- cach Janiszowski, syn obecnego rejen- ta, mianowany został prokuratorem przy sądzie okręgowym w Jasle, a na jego miejsce jako na zastępcę prokuratora sądu okręgowego w Kielcach mianowa- ny został wiceprok. I-go rejonu Konrad Lejman, miejsce zaś jego objął wicepr. II-go rejonu Szydłowski.

(k) Kradzieże w Kielcach. Piątek Stanisław, przedm. Baranówek nr. 7, za- meldował, że przed miesiącem w szkole powszechnej przy ul. Wesołej w Kiel- cach jego córce Marii, lat 17 skradzio-

no buciki, wartości 18 zł. Kradzieży tej dopuściła się Januszkiewicz Kazi- miera, lat 12 zam. przy ul. Dymińskiej 88, od której buciki odebrano.

— Sarafinowi Antoniemu z niezam- kniętej ubieralni przy piekarni Maje- ra Mienmachera przy ul. Kilińskiego, skradziono kurtkę watawą, w kieszeni której znajdowało się 6 złotych.

— Wasik Bronisławie ul. Lipowa nr. 54, niejaki Kotlarz Zygmunt, mieszka- niec wsi Łączna, pow. kieleckiego, skradł kurtkę męską, wart. 5 zł., po- czem zbiegł.

— O —

Z SOSNOWCA.

WIECZERZA WIGILIJNA DLA NAJ- BIEDNIEJSZYCH.

Uroczystości Bożego Narodzenia zbie- żają się. Wielu czyni przygotowania świąteczne, aby te święta odrodzenia świata milej spędzić wśród rodziny i bliskich, aby zaśpiewać niejedną ko- lędę tradycyjną przy wieczerzy lub choince.

Kryzys obecny dzieli społeczeństwa na bezrobotnych i zarabiających, po- sia- dających i ubogich. Kwestia socjalna groźna i tylko miłość społeczna i do- broczynność może choć w części łagodzić zgrzyty potrzebujących.

Jesteśmy braćmi jednej ziemi, jednej wiary, ale niestety nie jednej myśli, nie jednego przekonania. Niech zbliża- jące się święta będą okazją łączności.

Chrześcijańskie tow. dobroczynności jak lat ubiegłych i w tym roku chce w imieniu posiadających dzielić się opłat- kiem z najuboższymi przy wieczerzy wigilijnej, ale nie posiada środków na ten cel. Zwracamy się przeto o datki.

Ofiarę choćby najmniejszą łączymy się w odrodzonej ojczyźnie z wydziedzico- nymi losem, a Dzieciątko Jezus pobło- gosławi nam w zdrowiu i powodzeniu.

„Coście tym małczkiem uczynili” — mówi Chrystus Pan. Ofiary przyjmują redakcje pism i kasa chrześc. t-wa dobrocz. Sosnowiec, 3 maja 20 od godz. 9 rano do 5 popoł. Za zarząd t-wa dobroczynności w Sosnowcu

Ks. Fr. RACZYŃSKI.

Jedna z ubogich uczestniczek wie- czerzy wigilijnej roku ubiegłego za- szczędziła 5 zł. i złożyła na ręce ks. Raczyńskiego z prośbą, aby tę chwale- bną tradycję zachował.

(s) Zebranie podoficerów rezer. W nadchodzącą niedzielę o godz. 9.30 rano odbędzie się miesięczne zebranie zwią- ku podoficerów rezerwy.

(s) Z cyklu odczytów o elektryczno- ści organizowanych przez polskie towa- rzystwo przyrodników im. M. Koperni- ka w Sosnowcu, odbędzie się dziś o g. 7 wiecz. w sali gimnazjum im. Sta- szcia w Sosnowcu 6 ty odczyt.

Przedmiotem odczytu będą: Fale elektromagnetyczne radiotelegrafia i

radiofonja. Demonstrowane będą cieka- we doświadczenia Hertza, dowodzące istnienia i właściwości fal elektroma- gnetycznych. Odczyt ten stanowi bę- dzie oddzielną całość. Wejście na odczyt od 49 do 25 gr.

(s) Apel rady towarzystwa przeciw- grunielczego. Poczynając od 1 grudnia br. rada towarzystwa przeciwigruniel- czego rozesłała do wszystkich członków towarzystwa pismo, zawiadamiające o wysokości składek na rzecz towarzy- stwa, nenhwalonych przez walne zgrom- adzenie.

Do pisma tego dołączone zostały de- klaratcje oraz blankiety nadawcze ce- lem umożliwienia przesłania należności ewentualnie dobrowolnych ofiar.

Postępowanie to związane jest z akcją, zdążającą do ożywienia działal- ności towarzystwa i wskutek tego ko- nieczność zaprowadzenia nowej reje- stracji członków. Ogółem przesłano 250 pism.

Rada towarzystwa zwraca się z proś- bą do wszystkich osób, które otrzyma- ły pisma o przesłanie deklaracji we właściwym terminie.

(s) Odczyt o gruźlicy. Dnia 17 gru- dnia o godz. 7 wiecz. staraniem akcji katolickiej w sali zakładów C. G. Schön przy ul. Chemicznej nr. 10 w So- snowcu odbędzie się odczyt o gruźlicy. Odczyt wygłosi dr. M. Molicki na te- mat: „Czy i w jakim stopniu praca w zakładach włókienniczych wpływa na szerzenie się gruźlicy?”

Wygłosi również odczyt dr. M. Za- mieński o leczeniu gruźlicy płuc.

Dnia 18 grudnia o godz. 4 popoł. w miejskim ośrodku zdrowia i opieki spo- łecznej w Sosnowcu przy ul. Teatral- nej 4 dr. Wolkowicz wygłosi odczyt o gruźlicy, ilustrowany tablicami.

(s) Wyjaśnienie. Na porządku o- brad posiedzenia rady komisarycznej w Sosnowcu, które ma się odbyć dziś, u- mieszczone również sprawę rozpatrze- nia propozycji przyjęcia banku Zagłę- bia przez komunalną kasę oszczędności.

W związku z tem proszeni jesteśmy o wyjaśnienie, że mowa tu jest o ma- jącej powstać komunalnej kasie oszczę- dności w Sosnowcu, a nie o pow. komu- nalnej kasie oszczędności w Będzinie.

(s) Z targowicy w Mysłowicach. W ub. tygodniu na targowicy myślowickiej sprzedano 793 szt. bydła, 2493 świń i 119 szt. cieląt, razem 3.405 szt. zwierząt. Pla- ceno za klg. żywej wagi (ceny loco tar- gowica łącznie z kosztami handlowe- mi) rogacizny od zł. 0.28 do 0.80 zł, nie- rogacizny zaś od zł. 0.77 do 1.30 zł.

Przebieg targu: spęd normalny, targ ożywiony na bydło, na świnię słaby, tendencja na świnię zniżkowa, za bydło utrzymywana.

(s) Kradzieże. Ze strychu przy ulicy Pańskiej 33 w Sosnowcu Wojciechowi Rosie skradziono rower i 2 kapy, wart. 110 złotych.

— Przy ul. Sienkiewicza w Sosnow- cu, skradziono skrzynię, w której znaj- dowaly się elektrody węglowe, wart. 72 zł., własność firmy „Papierpol”.

— Z mieszkania Jerzego Grzywaka, przy ul. Małachowskiego 22 w Sosnow- cu, skradziono futro męskie, wartości 500 złotych.

KSAVERY MONTEPIN.

BRATOBÓJCA

Romans.

102.

— Czy nie pan Magloire, daw- ny żołnierz, który pierwszy przybył na miejsce katastrofy w towarzy- stwie pana Grivot i przy jego pomo- cy podniósł trupa mego — biednego brata i ciało pani Sollier?

— Tak, odpowiedział Daniel Sa- vanne, a nadto ten dzielny człowiek zaopiekował się wnuczką rannej.

Bratobójca podał rękę katarynia- rzowi.

— Winszuję panu z całego serea, panie Magloire, jesteś pan za- nym człowiekiem!

Następnie rozpoczęli oglądać rła- ce, prawie zupełnie oczyszczone ze- rzeźników.

Brano miary, rozprawiano, i w ciągu niespełna dwóch godzin omó- wiono cały projekt z budowniczym, który przyrzekł rozpocząć roboty bezzwłocznie i prowadzić je szybko.

Chwila śniadania nadeszła. Ro- bert zapytał o najlepszą restaurację w pobliżu. Prieur wskazał oberżę Dom Biały. Robert zaprosił i Grivo- ta i natychmiast udano się do ober-

ży.

Daniel Savanne, Prieur, budowni- czy i Filip szli naprzód i rozmawia- li Robert, umyślnie zwolniwszy krok, znalazł się sam w Klandju- szem Grivot.

— Tylko ostrożnie; rzekł do nie- go po cichu. Nie być niezręcznym... nierozważnym! Wszystko idzie, jak najlepiej! Jutro wieczorem o siód- mej czekać na pana będę w restaura- cji pod Czterema Sierżantami Ro- szelli, przy placu Bastylli. Pomówi- my przy obiedzie.

— Będę.

Przyszli do restauracji i zsiadli w gabinecie.

Podano śniadanie.

Robert wypytął Priura w przedmiocie kontraktów wszelkiego rodzaju, zawartych przez jego brata, i dzięki doskonałej pamięci, kasjer mógł go uspokoić najzupełniej.

O godzinie drugiej rozstano się z kasjerem i majstrem.

Daniel Savanne, Robert, Filip i budownicz, udali się dla zwiedzenia willi w Neuilly, wsiadłszy do powo- zu.

Willi ta rzeczywiście była bar- dzo pona. Budownicz oświadczył, że wraz z zabudowaniami war- ta jest dwieście pięćdziesiąt tysięcy franków. Właściciel, któremu pilno było ją sprzedać, żądał tylko sto

pięćdziesiąt tysięcy. Była to wybor- na okazja. Robert, pewny zgody ze strony żony, zanotował sobie adres notariusza, do którego trzeba było się zwrócić dla traktowania o inte- resie, i powrócił do Paryża.

... Pani Verniere bardzo pomyślnie odbyła swą podróż.

Wszystko składało się według jej życzeń. W ciągu tygodnia pałac i do- my w Berlinie sprzedane zostały za cenę bardzo korzystną.

Pani Verniere, nawet po przela- niu sześć kroć sto tysięcy franków do kasy wspólkowej odbudowanej fabryki i kupna domu w Neuilly, miała zostać jeszcze bogatszą niż by- ła dotąd.

...

Magloire, zachwycony docho- dem soboty, udał się znów na wę- drówkę w poniedziałek z rana, zabra- wszy Martę, której spodziewał się powiększyć znów posag, jaki zaczął składać w przeddzień.

Nie mylił się w swych przewidy- waniach.

Przebiegłszy Neuilly i Courbevo- le, gdzie musiał po raz setny opowia- dać o zbrodni w Saint - Ouen, powró- cił wieczorem do mieszkania, przy- nosząc z sobą zarobek co najmniej równy sobotniemu.

Za punkt honoru uważano sobie

podwójne dawanie pieniędzy katar- yniarzowi, dla zapewnienia przy- szłości jego przybranej córce.

Dziecko szczęśliwe było z tych wędrówek codziennych. Dzięki nauce swego przyjaciela, potrafiło już za- śpiewać piosenkę Róż i Wisien głoś- kiem srebrnym z wytwornym sma- kiem, a ten dodatek do zwykłego pro- gramu mańkuta nie pozostawał bez pomyślnego wpływu na dochody.

W poniedziałek pan Savanne po- rozumiał się z sędzią pokoju, dla zwołania rady rodzinnej nad Aliną, z wyborem stryja Roberta na opie- kuna głównego.

Sędzia śledczy, niestrudzony w swej życzliwości, udał się do mini- stra marynarki i do ministra wojny. Oznajmił im o niezwykłej odbudo- wie fabryki w Saint - Ouen i o bar- dzo bliskim wznowieniu robót, i bez trudności uzyskał przełanie kontrak- tów, zawartych z Ryszardem Vernie- re, na imię jego brata i spadkobier- czyni.

Robert stawić się miał za tydzień do ministerjum, dla podpisania dupli- katów umów. Dzięki Danielowi Sa- vanne, cieszącemu się powszechnym szacunkiem, bratobójca spodziewał się mógł wszędzie jak najlepszej ży- ciowości.

d. c. n.

To naprawdę nie jest w dobrym tonie

gdy ktoś częstuje swych gości ostatnimi papierosami ze swej paplerośnicy. Dobry ton nakazuje zaopatrzyć się w estetyczną szkatułkę z Kolekcją Papierosów Polskiego Monopoli Tytuniowego oraz luksusowe cygara „FAVORITAS” i „DELICIAS”.

KONFERENCJA w SPRAWIE PŁAC pracowników piekarskich na terenie Zagłębia.

Wczoraj w inspektoracie pracy w Sosnowcu, pod przewodnictwem insp. Rychłowskiego, odbyła się konferencja przedstawicieli właścicieli piekarni z pracownikami piekarskimi z całego terenu Zagłębia w sprawie ujednolnienia płac pracowników piekarskich.

Kilkugodzinna dyskusja nie przyniosła żadnych prawie rezultatów. Cała sprawa rozbła się o ustalenie wysokości dniówki pracownika piekarskiego.

Przedstawiciele pracowników wysunęli żądanie 9 zł. 30 gr., właściciele zaś piekarni — 6 zł. za dniówkę.

W wyniku dyskusji wybrano specjalną komisję, w skład której weszło 20 osób, przedstawicieli cechów w Sosnowcu, Dąbrowie i Będzinie, przedstawicieli kooperatyw przemysłowych i związku zjednoczenia zawodowego polskiego.

Komisja ta ma zbadać płace pracowników piekarskich w Katowicach, Krakowie, Częstochowie i Kielcach, poczem dopiero na podstawie zebranych danych ustalona zostanie wysokość dniówki dla pracowników piekarskich w Zagłębiu.

Następna konferencja w tej sprawie naznaczona została na dzień 3 stycznia.

P. NIEWIAROWSKI UNIEWINNIONY.

W sądzie okręgowym w Sosnowcu odbyła się wczoraj rozprawa przeciwko znanemu kupcowi Janowi Niewiarowskiemu, w związku z popełnieniem przez niego rzekomego nadużycia.

Łącznie w czterech sprawach odpowiadał Niewiarowski za przywłaszczenie kilkudziesięciu tys. złotych na szkole miejscowych kupców trzody chlewnej.

W toku przewodu sądowego okazało się, że pretensje kupców zostały bądź to uregulowane, bądź doszło między p. Niewiarowskim, a jego wierzycielami do dobrowolnej ugody, tak iż kwestja odpowiedzialności karnej w stosunku do p. Niewiarowskiego odpadła.

We wszystkich sprawach zapadł wyrok uniewinniający.

Z BĘDZINA.

(b) Poświęcenie klinkierni w Grudkowie. Dnia 18, tj. w niedzielę sejmik będzinowski urządził uroczyste poświęcenie klinkierni w Grudkowie.

(b) Zebranie podoficerów rezerwy w Łagiszy. W szkole powszechnej w Łagiszy odbędzie się w niedzielę o godz. 10.30 rano miesięczne zebranie członków miejscowego związku podoficerów rezerwy. Sprawy ważne. Podoficerowie niezrzeszeni mile widziani.

(b) Koło instruktorów LOPP. II i III kat. urządziło w dniu 10 bm. wyieczkę na kop. Koszelew. Zarząd koła tą drogą dziękuje dyrekcji i zarządowcy kopalni, inż. Paradowskiemu, za łaskawe zezwolenie na zwiedzenie, a w szczególności sztygarowi Janiszowskiemu za podjęcie się oprowadzenia i objaśnienia zwiedzającym urządzeń kopalnianych.

W wyieczce tej wzięło udział 25 osób.

(b) Z życia pracowników samorządu powiatowego w Będzinie. Na ostatnim walnym zebraniu oddziału związku pracowników samorządu powiatu w Będzinie, między szeregiem spraw pracowniczych, zostały dokonane wybory nowych władz oddziału w składzie: Dr. Jarzębowski Bronisław, Narbutt Wincenty, inż. Laubitza, Nowary Franciszka, dyr. Rogójskiego Romuald, Mostka Janka i Gruszczyńskiego Stanisława.

Do komisji rewizyjnej zostali wybrani: dr. Szutkowski Ludwik, Płodowska Maria i Matysówna Marja. Skład sądu powiatowego: Nowacki Stefan, mec.

B. Forelle, dr. Stefan Gawlik, dr. E. Schenborn, Kubiczkówna Wład., inż. arch. Gadomski Andrzej i Zarzycki Stefan.

W dniu 23 bm. nowowybrany zarząd ukonstytuował się w sposób następujący: prezes oddziału Narbutt Wincenty, wice-prezes Nowara Franciszek, sekretarz Mostek Jan i skarbnik Gruszczyński Stanisław. Pozatem na posiedzeniu rozpatrywano i zdecydowano pozytywnie sprawę przystąpienia na członków klubu — związku pracowników miejskich w Będzinie w liczbie około 80 członków.

Starania będzinowskiego oddziału związku pracowników sam. pow. w kierunku uzyskania od samorządu powiatowego lokalu dla klubu związkowego w domu sejmikowym zostały zakończone pomyślnie tak, że wydział powiatowy zgodził się wynająć na cel powyższy lokal w swym domu przy ul. Sączewskiej nr. 12 dokąd też klub został przeniesiony z dniem 24 listopada r. b.

Z CZELADZI.

(c) Odczyty. W sobotę o godz. 7 wiecz. w sali sądu grodzkiego w Czeldzi prof. Nawrocki z Sosnowca wygłosi odczyt p. t. „Obecny ustrój Polski”. Wstęp bezpłatny.

W niedzielę o godz. 10 rano, w sali kina „Czary”, zostanie wygłoszony odczyt przez dr. Molickiego na temat „Grzłica”. Wstęp również bezpłatny.

(c) Tydzień miłosierdzia w Czeldzi. Komitet tygodnia miłosierdzia w Czeldzi, na czele którego stał ks. proboszcz Siermantowski spełnił należycie swe zadanie wobec najbardziej potrzebujących w mieście.

Komitet, dzięki wyteżonej pracy i ofiarności społeczeństwa, zebrał 400 sztuk używanej odzieży i obuwi, które po wyreperowaniu rozdzielł między biednych. Ogółem odzież otrzymała 316 osób. Akcja komitetu tygodnia nie ograniczyła się tylko do zbierania odzieży. Z list składkowych, urządzonych przedstawienia w sali kina „Czary” p. t. „Żywi i droga cieniowa św. Genowefy” oraz ze sprzedaży znaczka uzyskano 442 zł. dochodu, z czego po potrąceniu wydatków pozostało 357 zł.

Z pieniędzy tych zakupiono część nowej odzieży a resztę rozdzielono między 26 biednych rodzin. Trzeba zaznaczyć, że komitet tygodnia składał się z pań tow. św. Wincentego, a Paulo w Czeldzi.

Z DĄBROWY.

AKCJA POMOCY BEZROBOTNYM W DĄBROWIE.

Liczba bezrobotnych w Dąbrowie obecnie wynosi 5543 osób. Akcja pomocy bezrobotnym prowadzona jest w całej pełni. Na święta poczyniono od 19 bm. komitet wydawać będzie kupony na: cukier, kaszę, mąkę i tłuszcz.

Z akcji komitetu funduszu bezrobotnym korzysta: samotnych 809 osób, małych rodzin 977, średnich rodzin 395 i dużych rodzin 87, dzieci do 3 lat 538 i od 3—4 lat 2097. Razem dzieci 2635. Dnia 16 odbędzie się posiedzenie wydziału wykonawczego funduszu pomocy bezrobotnym, celem omówienia dalszej akcji pomocy bezrobotnym.

(d) Komuniści dla zarobku. W związku z akcją przygotowaną komunistów zagłębiowskich do wystąpienia w dniu 1 maja br. Brygada urzędu śledczego przeprowadziła rewizję w wszystkich osobach podejrzanych o komunizm.

W kolejce spraw o działalność antypaństwową, znalazła się wczoraj w sądzie okręgowym w Sosnowcu sprawa 20-letniego Jana Kupisa ze Strzemieszycach, którego aresztowano w związku ze znalezieniem u niego mnóstwo plakatów z bolszewickimi hasłami.

Kupis ze skrucą przyznał się, że przyjął owe plakaty do rozklejania od komunistycznej partii i wskazał osoby, które powierzyły mu tę funkcję za drobną opłatą.

Cel komunistów nie został osiągnięty, gdyż Kupis nie zdał plakatów o publikować, sąd zaś mając na uwadze szczere przyznanie się Kupisa do winy oraz to, że jest analfabeta, skazał go na 6 miesięcy więzienia, lecz karę mu zawiesił.

W sprawie huty „Teps” w Strzemieszycach.

Wczoraj donosiliśmy o usunięciu siły z terenu fabryki przez policję strajkujących robotników w hucie szklanej „Teps” w Strzemieszycach.

Jak wykazało śledztwo policyjne, strajkujący robotnicy nie pozwolili wejść z fabryki wyprodukowanego materiału, jak również używali na swoje potrzeby koni fabrycznych.

Wobec tego policja musiała interwenjować i usunąć siłę robotników. Wyjaśnić należy, że strajk włoski, według przepisów, jest nielegalny. Władze jednak tolerują ten rodzaj strajku o ile strajkujący robotnicy zachowują się spokojnie. W przeciwnym razie policja zmuszona jest interwenjować i usuwać strajkujących z terenu fabrycznego. W wypadku, jaki onegdaj miał miejsce w hucie „Teps” policja spełniła tylko swój obowiązek.

Poruszając tę smutną sprawę napiętą, trzeba postępowanie dyrekcji w stosunku do robotników. Można było tę

sprawę już dawno załatwić. Zależało to przede wszystkim od właścicieli huty. Tymczasem dyrekcja obiecywała i przyrzekała robotnikom i na tem się kończyło. Wśród robotników powstawało coraz większe rozgoryczenie. Bronili więc warsztatu pracy, nie chcieli dopuścić do zamknięcia huty. Wyczerpali wszystkie środki, zmierzające do otrzymania od dyrekcji zapewnienia, że huta będzie uruchomiona zaraz po przeprowadzeniu remontu.

Dyrekcja przyrzekała, ale przyrzeczenia tego piśmiennie dać nie chciała, co — rzecz zrozumiała — utwierdziło robotników w przekonaniu, że huta będzie na czas nieograniczony unieruchomiona. Jeśli robotnicy poczuli się buntować i nie chcieli pozwolić wywieźć z fabryki materiałów i używali fabrycznych koni — to powodem tego jest tylko dyrekcja. Cierpliwość ludzka ma swoje granice.

Kult Vodoo uwalnia świat od szatana.

Niezwykły proces amerykański.

— Wprowadzić oskarżonego!

Po wielkiej sali sądowej w Detroit, szalenie wypełnionej publicznością, przeszedł szmer. Publiczność stanowili prawie wyłącznie czarni.

Nie dziwnego. Oskarżony Robert Harris, który miał za chwilę odpowiadać przed sądem za mordę stwo na osobie farmera Smitha, na leżał do tajnego kultu Vodoo, którego członkami są przeważnie murzyni.

Wprowadzono go. Był to wysoki mężczyzna, przykutych zapomocą kajdanek do ręki detektywa. Na górze miał zmiętą czapkę.

— Proszę zdjąć czapkę, — rozkazał sędzia.

— Jestem królem, a król nie zdejmuję przed nikim czapki, — odpowiedział oskarżony.

Harris piastował bowiem w sekcie Vodoo godność „Króla Islamu”.

— W sądzie ja jestem królem — brzmiała odpowiedź sędziego.

Oskarżony zastanawiał się chwilę, a potem powiedział:

— Okay, mogę więc zdjąć czap-

kę, bo wszyscy królowie są braćmi.

Oskarżony przyznał się do zabójstwa, popełnionego na osobie Smitha. Zapytany, czemu to zrobił, odpowiedział zagadkowo:

— Nadszedł wówczas czas krzyżowania więc musiałem znaleźć jakąś ofiarę.

Podczas dalszej rozprawy wyszły na jaw niezwykle okoliczności. „Król Islamu” nie jadł już nie od tygodnia. Siedział w celi więziennej, patrząc nieruchomym wzrokiem w ścianę.

Istnieje, jednak, poważne przypuszczenie, że wszystko to jest symulacja obłędu dla zmniejszenia wymiaru kary.

Kult Vodoo rozpowszechniony między murzynami jest ogromnie szkodliwy ze względu na krwawą ofiarę, jakich wymaga.

Jeden z murzynów, świadczących w tym dziwnym procesie, powiedział z żarem:

— Własne dzieci oddałbym na ołtarz ofiarny, byleby świat uwolnić od djabła!

(d) Kradzież. Ze sklepu z manufakturą Kafla Fiszla w Strzemieszycach, skradziono różne materiały, wartości 335 złotych.

Z ZAWIERCIA.

Z KOMITETU NIESIENIA POMOCY BEZROBOTNYM W ZAWIERCIU.

Pod przewodnictwem komisarza Langerta odbyło się onegdaj posiedzenie sekcji przydzielalnej, miejskiego komitetu pomocy bezrobotnym. Sprawozdanie z działalności sekcji dożywiania dzieci, zdał przewodniczący tej sekcji prof. Miśniak, który oświadczył, że aczkolwiek dożywianie w szkołach objęło 3400 dzieci, to jest ono w zupełności niewystarczające, gdyż że względu na coraz bardziej rozszerzającą się nędzę wśród dzieci szkolnych, liczba dzieci dożywianych w najbliższych dniach musi być znacznie rozszerzona.

Sprawozdanie z taniej kuchni zdał dyr. Jakliczowa. Tania kuchnia uruchomiona została w niedzielę dnia 11 bm. Kuchnia wydaje przeciętnie 200 obiadów dziennie. Spodziewane jest jednak że cyfra ta w najbliższych dniach się powiększy. Następnie przewodniczący oświadczył, że bezrobotni w okresie przedświątecznym, otrzymują dodatkowo po 3 kg. maki pszennej, ewent. kg. słoniny, ewent. kg. cukru i 1 kg. kaszy na osobę.

Z kolei zastanawiano się nad sprawą odzieżową, jednak z powodu braku odpowiednich środków na ten cel, postanowiono zwrócić się do wojewody z prośbą o subwencję, specjalnie na akcję odzieżową. W dyskusji nad tą sprawą, p. Holenderski postawił wnio-

sek, aby komitet zwrócił się z prośbą do TAZ o podarowanie pewnej ilości towaru na odzież dla biednych dzieci. Postanowiono również powołać do życia komitet gwiazdkowy, który zająłby się urządzaniem gwiazdki dla biednych dzieci.

(z) Strajk włoski w fabryce TAZ. Robotnicy przedaleni TAZ, którym kończyło się w dniu onegdajszym wywołanie pozostali w fabryce i rozpoczęli strajk włoski. W murach fabryki pozostaje 350 robotników.

Z OLSZAN.

(ol) Koncert muzyki religijnej. W dniu 16 bm. chór bazyliki Jasnogórskiej powtórzy swój koncert w Olszku w sali kina „Orzeł”.

(ol) Akademia. W dniu 18 bm. (nie dziela) w sali domu robotniczego w Olszku, odbędzie się akademja solidarności marjańskiej, urządzona staraniem uczenia gimnazjum żeńskiego z Olszka. W programie śpiewy, deklamacje i sztuka „Gdzie jesteś Panie?”. W sobotę akademja w tej samej sali dla młodzieży szkolnej.

(ol) „Dni przeciwgrzłlicze”. W dniu 16 bm. o g. 7 wiecz. w „Resursie” olskiej odbędzie się zebranie w sprawie zorganizowania w Olszku „dni przeciwgrzłliczych”.

(ol) Dymisja rady gminnej. W tych dniach wszyscy członkowie rady gminnej w Cjanowicach rzekli się swych mandatów. W związku z tem w niedługim czasie naznaczone zostaną nowe wybory.

ZE SPORTU.

OTWARCIE SEZONU SPORTÓW ZIMOWYCH W ZAKOPANEM.

W nadchodzącą niedzielę nastąpi rozpoczęcie sezonu zimowego w Zakopanem. W dn. tym otwarty zostanie stadion wyścigowy, łyżwiarski, hokejowy, i tor bobsleighowy.

W dniu otwarcia zorganizowane zostaną wyścigi skijöringowe i skiskjöringowe oraz bieg narciarski na 10 km.

W ciągu bm. odbędzie się poza tym w Zakopanem szereg imprez zimowych.

—O—

Karol Touter trener — amator, zaanżagowany przez polski związek narciarski przybył już do Zakopanego.

W tych dniach rozpocznie on treningi z miejscowymi zawodnikami.

NARCIARSKI OBÓZ ROBOTNICZY W ZAKOPANEM.

W Zakopanem w dniach 2 — 10 lutego przyszłego roku zorganizowany zostanie narciarski obóz robotniczy.

Ogłoszenie

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Sosnowcu wpisano następujące firmy:

Dnia 6 września 1932 r.

A. 5447. „Masia Majrowicz” w Sosnowcu. Wykreślono firmę z powodu zlikwidowania przedsiębiorstwa.

Dnia 7 września 1932 r.

A. 1184. Fabryka kutolanych wyrobów „Ferrum” w Zawierciu. Wykreślono firmę z rejestru handlowego z powodu zlikwidowania przedsiębiorstwa.

Dnia 9 września 1932 r.

A. 1620. „Marja Korlaczka” w Modrzejowie. Siedziba firmy znajduje się w Sosnowcu, ul. Pilsudskiego N. 53.

A. 2638. Rozalja Skrobot w Olkuszu. Udzielono samodzielnej prokury Helenie Bohreckiej i Stanisławowi Bohreckiemu.

Dnia 16 września 1932 r.

A. 4967. Walenty Kalabiński na Piaszkach. Nazwa firmy została zmieniona obecnie brzmi: „Przedsiębiorstwo Robót Załadunkowych i Wyładunkowych Walenty Kalabiński przy kopalni „Czeladź” w Piaszkach.

Dnia 21 września 1932 r.

A. 5431. Jan Głabiński — Piaski. Nazwa firmy brzmi: „Przedsiębiorstwo Ładowania i Wyładowania węgla przy kopalni „Czeladź” — Jan Głabiński.

Dnia 26 września 1932 r.

A. 2. „Drukarnia, księgarnia i materialy piśmienne „Verbum” — spadkobiercy M. Blumenfrucht w Bedzinie. Udzielono łącznej prokury Leonowi Blumenfruchtowi i Natanowi Blumenfruchtowi.

Dnia 5 października 1932 r.

A. 2621. Moszek Lajb Szarf w Sosnowcu. Wykreślono prokurę Nuch na Szarffa.

Dnia 12 października 1932 r.

A. 613. „Wolf Grajcar” w Sosnowcu. Mocą aktu intercyzy, zeznanego dnia 1—14 lutego 1911 roku przed not. Janem Rajkowskim w Sosnowcu za N. Rep. 504 — pomiędzy małżonkami Grajcar została ustanowiona wyłączność majątku i wspólność dorobku.

Dnia 14 października 1932 r.

A. 1504. „Hendel Erlich” w Bedzinie. Udzielono samodzielnej prokury Iekowi Joskowiczowi.

Dnia 29 października 1932 r.

A. 393. J. B. Misiórski w Bedzinie. Udzielono samodzielnej prokury Antoniemu Stanisławowi Misiórskiemu.

A. 2093. „Zakłady Przemysłowo-Handlowe Józefat Krużyński” w Sosnowcu. Sad Okręgowy w Sosnowcu. Wydział Handlowy wyrokem z dnia 7.10.1932 r. udzielił firmie: Zakłady Przemysłowo-Handlowe Józefat Krużyński w Sosnowcu odroczenie wpłaty na okres od 7.10.1932 r. do 7.11.1932 r. Nadzorca sądowy został mianowany Ludwik Piątkowski zam. w Sosnowcu, ul. Montwila Mireckiego 29.

Dnia 12 września 1932 r.

A. 3160. „Skład Materiałów Drzewnych M. Marjanka i Syn” w Sosnowcu. Nazwa firmy obecnie brzmi: „Skład Materiałów Drzewnych M. Marjanka i Syn — właściciele Dawid Marjanka i spadkobiercy na M. Marjanka” w Sosnowcu, przy ul. Prz. Mościckiego Nr. 3. 1) Gilla Marjanka i 2) Aron Marjanka — spadkobiercy Moszka Marjanka zam. w Sosnowcu ul. Targowa Nr. 15. Pełnomocnikiem spadkobierców Moszka Marjanka wybrany został Aron Marjanka.

Obóz ten dostępny będzie dla członków wszystkich klubów robotniczych z całej Polski.

SŁOWIAŃSKIE ZAWODY łyżwiarskie.

W dn. 18 lutego 1933 r. odbędą się w Morawskiej Ostrawie słowiańskie zawody łyżwiarskie.

W zawodach wezmą udział: Polska, Jugosławia, Czechosłowacja, Łotwa i — podobno Rosja.

ROBOTNICZA REPREZENTACJA POLSKI WALCZY Z „LEGJĄ”.

Robotnicza reprezentacja Polski, która w dn. 26 bm. spotka się z reprezentacją Niemiec w Lipsku w najbliższą niedzielę zagra mecz treningowy z Legją.

Na gwiazdkę podarek

...ale jaki?

Święta!!! Święta!! Mimo kryzysu napewno będziemy otrzymywali i ofiarowywali podarki. Zastanówmy się jednak, by wybrać przedmiot użyteczny — nowoczesny — estetyczny — trwały.

Przychodzi nagle myśl: a może podarek

elektryczny

Dziś, w czwartek, dnia 15 grudnia o godz. 8.15 wiecz. w SALI KLUBU NA NIEMCACH

Handlarze sławy

głośna sztuka w 5 odsłonach P. Nivix i M. Pagnola.

Ceny miejsc od 90 gr. do 3.39 zł.

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ

ATLANTYDA

z Brygida Helm

Jutro premiera „Gehenna Kobiet”

WKRÓTCE „HALKA” Arji JONTKA w wykonaniu KIEPURY

DZIŚ! Najnowszy francuski film produkcji 1932/33. DZIŚ!

STRACENIEC

(CZŁOWIEK BEZ NAZWISKA)

W roli głównej FIRMIN GEMIER.

Przeżycia w Rosji Sowieckiej człowieka, który stracił pamięć

Anons: Z powodu dużego powodzenia, Dymitra Karamazowa, wyśw. tego obrazu w Krakowie został sprolongowane. U nas premiera dopiero w piątek d. 16 b. m.

Początek I seansu o g. 4, w niedzielę i święta o godz. 2-cj.

Kino „EDEN” Sosnowiec, Dębińska 4 Tel. 10-95.

Dziś premiera wielkiego filmu p. t.

BOCZNA ULICA

w-g głośnej powieści FANNIE HURST w wykonaniu nowej gwiazdy amerykańskiej IRENNE DUN i JOHN BOLESA.

Nadprogram arcywesoła komedia p. t. AMERYKANIE W PARYZU

Początek I seansu o 4.00, w niedzielę o 2.15

DRÓBNE OGŁOSZENIA.

POSADY I PRACE

POTRZEBNA dziewczyna, znająca się na kuchni. Wiadomość: Sosnowiec, prz. Mościckiego 11, cukiernia.

POTRZEBNI fryzjerzy — subjekt, ondulatorka i pomocnik Rybna 6 Skrzyszów.

POTRZEBNA zdolna ondulatorka. Będzińska 37 Kucharski.

LOKALE

SZUKAM sklepu rzeźniczego i warsztatu wraz z lokalem. Wiadomość: Często chowa, ulica Mokra 10, Z. Pydzik.

PRZYJME jedną osobę na mieszkanie z życiem 50 — 60 zł. miesięcznie, wyznania mojżeszowego. Wiejska 13 m. 4

KUPNO I SPRZEDAŻ

SKŁAD APTECZNY

A. OLEŃDZKI — PERLA 3

poleca po cenach konkurencyjnych: Perfumy, Wody kolońskie, Mydła toaletowe, Farby, Lakier i Pokosty.

33 TANICH dni przedświątecznych w Magazynie Bławatnym M. Kepińskiego, Będzin, Kollataja 36.

Zgubione dokumenty

po 4 grosze za 1 wyraz.

UNIEWAŻNIAM zagubiony indeks WSH. Kraków na nazwisko Stanisław Franciszek Zięba.

KAZIMIERZ HETMAŃCZYK zgubił książkę kasy chorych, wydaną w Sosnowcu.

WACŁAW MESJASZ zgubił książkę kasy chorych, wydaną w Sosnowcu.

MAGAZYN OBUWIA

Ignacego Łuczyńskiego

Sosnowiec, Warszawska 10

Przeznacza na gwiazdkę dla biednych dzieci za pośrednictwem Ks. proboszcza Jankowskiego i Stowarzyszenia Św. Wincentego a Paulo w Sosnowcu, różne towary zakupione z powodu likwidacji działu galanterji p. M. Kozłowskiej.

Materiał aksamitny na garniturki dzieciinne	mtr.	5
Pończoszki czarne dzieciinne	par	23
Kamaszniki wełniane dzieciinne	par	2
Rękawiczki wełniane białe	par	5
Partuski płócienn. dziewczęce i chłopięce	sztuk	11
Czapki wełniane dzieciinne	sztuk	5
Czapka skórkowa chłopięca	sztuk	1
Skarpety dzieciinne	par	6
Koszule surówczane chłop.	sztuk	2
Kombinacje płócienn. damskie	„	3
Staniczki płócienn. damskie	sztuk	14
Reformy trykotowe	sztuk	1
Reformy płócienn. dzieciinne	sztuk	2
Koszulka dzieciinna	sztuk	1
Kolnierzyki białe męskie	sztuk	27
Krawaty różne męskie	sztuk	14
Bereky sukienne damskie	sztuk	2
Szal wełniany	sztuk	1
Kapturki białe dzieciinne	sztuk	2
Razem	sztuk	127

UNIEWAŻNIAM zagubiony weksel na zł. 100,— in blanco wystawca Aleksander Ostrowski.

BLASZKIEWICZ FRANCISZEK zgubił legitymację bezrobotnia, wydaną w Dąbrowie, którą unieważnia.

UNIEWAŻNIA się zgubioną legitymację kasy chorych, wydaną w Kielcach na nazwisko Finkelsztajn Hessel.

NIEGOSŁAWSKA HELA zgubiła do wód osobisty, wydany przez gminę Słomniki.

ZDZISŁAW KUJAWA zgubił świadectwo Szkoły Powszechnej Nr. 5.

STEFAN SOKOŁOWSKI zgubił legitymację, wydaną przez pow. kasę chorych w Sosnowcu, oraz legitymację urzędu skarbowego w Olkuszu.

BEDZIŃSKIE T wo Wzajemnego Kredytu unieważnia zgubione weksle: Nr. 53358 wyst. W. Socha Wielkie Hajdaki pl. 16/12 zł. 1000. Nr. 53327 wyst. J. Łęcki Katowice pl. 16/12 zł. 100. Nr. 53291 wyst. J. A. Janowski Katowice pl. 25/12 zł. 141. Nr. 53328 wyst. J. Barezky Nowa Wieś pl. 12/12 zł. 150 i czełki: Nr. 53355 wyst. J. Gawlik na Dresdenerbank K. Huta wyst. d. 6/12 zł. 1000. Nr. 53368 wyst. Handel żelaza i narzędzi Tarnowskie Góry wyst. d. 10/12 na Komunalną Kasę Oszczędności Świętochłowice zł. 260. Łask, znalazca zechce nam pow. zwrócić za wynagrodzeniem.

Matrymonjalne

KTO dopomoże w odzyskaniu pracy, kawalerowi lat 30, uczciwemu, pracowitemu, bez nałogów, wzamian za szczerą przyjaźń, małżeństwo, lub wykonanie pewnego zlecenia. Łaskawe zgłoszenia do redakcji w Sosnowcu pod „Dobry przyjaciel”.

Różne

IGŁY PATEFONOWE zamienia stare na nowe za dopłatą 50 proc. wartości nowych. Zakład zegarmistrzowski W. Niepoń, Sosnowiec, ul. Czysa 7.

Ogłaszajcie się w „EXPRESIE ZAGŁĘBIA”